

Essensen af et godt dagtilbud

Hans Henrik Knoop
Institut for Uddannelse og Pædagogik
Århus Universitet
2012

Photo: Hans Henrik Knoop, 2012

Et godt dagtilbud optimerer børns og voksnes:

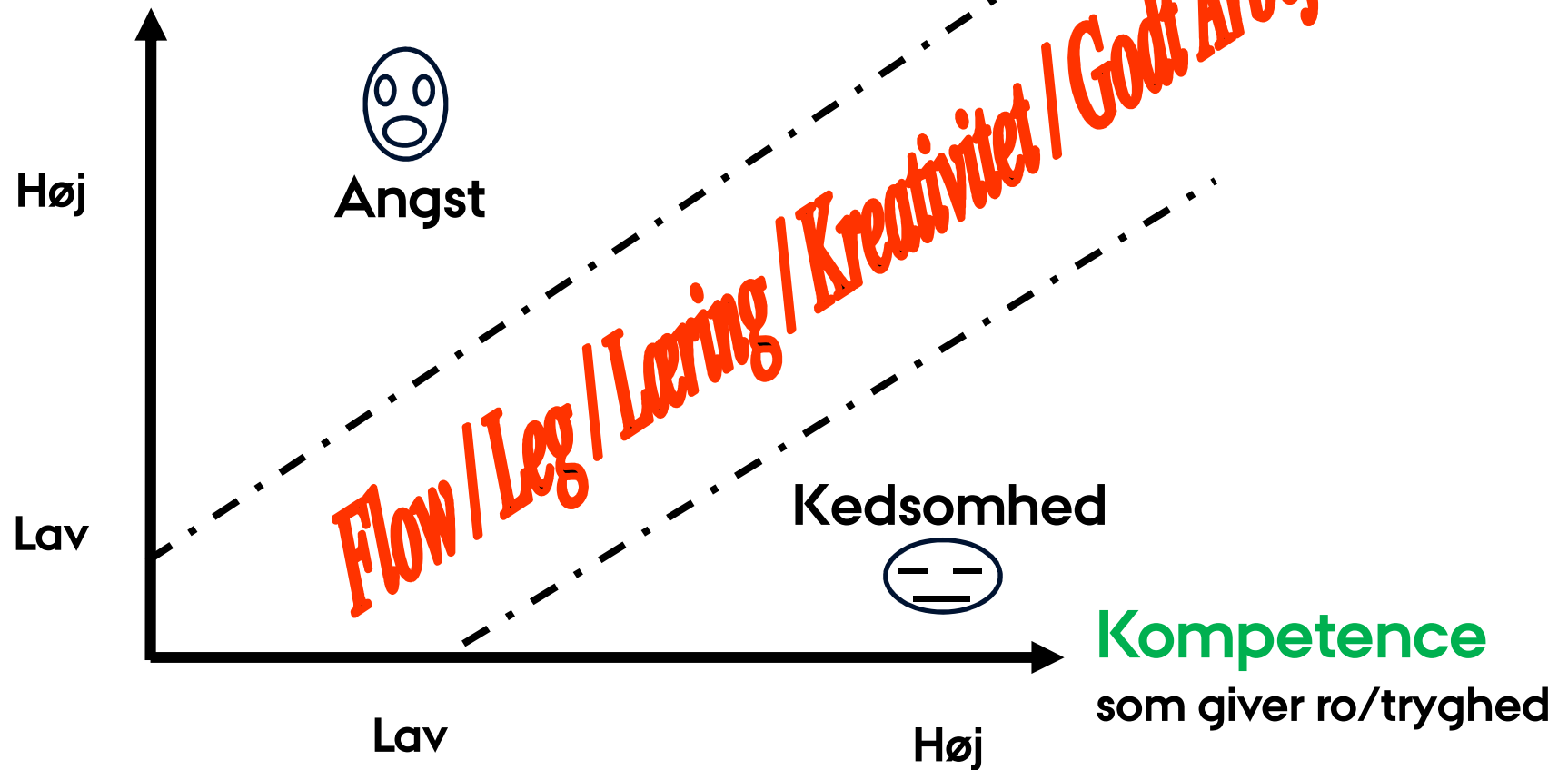
1. **Muligheder for vækst** (læring og kreativitet) gennem leg og meningsfuld selvdisciplin
2. **Frihedsgrader under ansvar** – fordi modvillighed sandsynliggør fiasko
3. **Sociale forbundenhed** – fordi social isolation er ødelæggende
4. **Oplevelse af som regel at kunne/mestre**, hvad man gør sig umage med – fordi lært hjælpeløshed er ødelæggende
5. **Muligheder for fordybelse** i leg og meningsfuld selvdisciplin
6. **Oplevelse af befriende/engagerende ledelse og pædagogik** – fordi disengagerende ledelse og pædagogik er selvmodsigende

(Knoop, 2012)

Flow: Høj trivsel og høj præstation

Udfordringer
som giver oplevelser
via improvisation

(Csikszentmihalyi, 1991; Knoop, 2012)

Flow-fremmende organisering i dagtilbud:

1. Gode muligheder for selv at tage **initiativ** og for at **styre sig selv** – under **ansvar** for omgivelserne
2. Konkrete, **energigivende mål**
3. Håndterbare, **ubureaukratiske regler**
4. **Fleksible muligheder for at afstemme udfordringer og kompetencer**
5. Umiddelbar, tydelig og **ikke-ydmygende, information** om, hvor godt man klarer sig
6. At **distraherende faktorer kan fjernes**, så det er muligt at koncentrere sig

(Csikszentmihalyi, & Knoop, 2008; Knoop, 2012)

Top 10 psykologiske procesprincipper

(Ofte overset forskning/evidens om hvad "der virker")

1. Frivillighed sandsynliggør succes og modvillighed sandsynliggør fiasko
2. Autonomi (muligheden for at handle hensigtsmæssigt) = sundhed og trivsel
3. Læring skal opleves overvejende behagelig for at give lyst til at lære mere
4. Konkret: lettere og med følelser – Abstrakt: sværere uden følelser
5. Mennesker er unikke – fælles rammer må derfor katalysere individualitet
6. Tilfredsstillelse forudsætter mangler (behov) - fx forudsætter lysten til at lære oplevelsen af uvidenhed
7. Succes forudsætter succes – erfaring for at man som regel *kan*, hvis man gør sig umage, er nødvendig – lært hjælpeløshed er ødelæggende
8. Mål er midler til gode processer
9. Folk ændrer sig frivilligt, hvis ændringen er en lettelse og/eller en berigelse
10. Meningsløs selvdisciplin er personligt og socialt ødelæggende – meningsfuld selvdisciplin er alle dyders moder

(Hans Henrik Knoop, 2012)

UDVALGTE PUBLIKATIONER OG LINKS

Knoop, H. H. (2002). [*Leg, læring og kreativitet – hvorfor glade børn lærer mere*](#). København: Aschehoug.

Knoop, H. H. (2006). [*Når lysten til at lære overlever mødet med skolen*](#). I: Hejgaard, J. et al. *Mit barn skal i skole*. København: Mejeriforeningen, Rådet for Større Færdselssikkerhed og Skole & Samfund.

Knoop, H. H. (2007). Wise Creativity and Creative Wisdom. In: Craft, A., Gardner, H. & Claxton, G (eds.) [*Creativity, Wisdom and Trusteeship*](#). Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

Knoop, H. H. (2007). Control and Responsibility: A Danish Perspective on Leadership. In: Gardner, H. (ed.). [*Responsibility at Work: How Leading Professionals Act \(or Don't Act\) Responsibly*](#). San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Knoop, H. H. (2012). Mediernes negative fokus påvirker folkestemningen. I: Haagerup, U. (red.). *En konstruktiv nyhed – Et opgør med pressens negative verdenssyn – Og inspiration til en ny journalistik til gavn for samfundet*. Aarhus: Forlaget Ajour.

Knoop, H. H. & Gardner, H. (2001). [*Good Work in a Complex World*](#). Cambridge, Mass.: Harvard University.

Knoop, H. H. & Lyhne, J. (red.) (2005). [*Et nyt læringslandskab – Flow, Intelligens og det gode læringsmiljø*](#). København: Dansk Psykologisk Forlag.

Lyhne, J. & Knoop, H. H. (red.) (2008). [*Positiv Psykologi – Positiv Pædagogik*](#). København: Dansk Psykologisk Forlag.

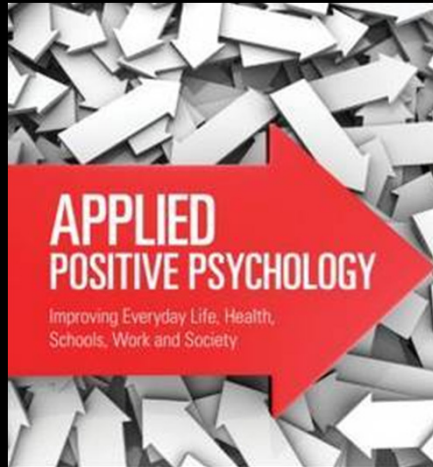
Tidsskriftet [*Kognition & Pædagogik*](#). Virum: Dansk Psykologisk Forlag

Min hjemmeside på DPU / Århus Universitet: www.dpu.dk/om/knoop

5th European Conference on Positive Psychology: www.ecpp2010.dk

European Network for Positive Psychology: www.enpp.eu

Baggrundslitteratur

Edited by
Stewart I. Donaldson,
Mihaly Csikszentmihalyi
and Jeanne Nakamura

